

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1979

Vyhlásené: 30.11.1979 Časová verzia predpisu účinná od: 01.01.1980 do: 25.02.1982

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

129

VYHLÁŠKA

Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí

z 23. októbra 1979

o pracovnom uplatnení a hmotnom zabezpečení pracovníkov trvale nespôsobilých na doterajšiu prácu v podzemí hlbinných bani

PRVÁ ČASŤ

§ 1

Rozsah platnosti

(1) Vyhláška sa vzťahuje na pracovníkov zamestnaných v baníctve pod zemou v hlbinných baniach, ktorí sa stali vzhľadom na svoj zdravotný stav trvale nespôsobilými na doterajšiu prácu v dôsledku vykonávania tejto práce, a to pre

- a) ochorenie chorobou z povolania alebo ohrozenie touto chorobou alebo
- b) uplynulý expozičný čas alebo
- c) pracovný úraz¹⁾ alebo
- d) iné ochorenie vznikajúce alebo podstatne sa zhoršujúce vplyvom pracovného prostredia, pokiaľ nie je ďalej ustanovené inak (§ 7 ods. 5).

(2) Pri posudzovaní expozičného času na účely tejto vyhlášky sa organizácia spravuje opatrením príslušného orgánu štátnej zdravotnej správy.

(3) Zoznam ochorení vznikajúcich alebo podstatne sa zhoršujúcich vplyvom pracovného prostredia ustanovený ministerstvami zdravotníctva Českej socialistickej republiky a Slovenskej socialistickej republiky je uvedený v prílohe tejto vyhlášky.

DRUHÁ ČASŤ

Pracovné uplatnenie

§ 2

(1) Pracovníka uvedeného v § 1 ods. 1 organizácia spravidla

- a) prevedie na inú vhodnú prácu v podzemí hlbinej bane alebo
- b) prevedie na inú vhodnú prácu na povrchu bane alebo
- c) uvoľní do inej organizácie v rámci tej istej výrobnéj hospodárskej jednotky alebo
- d) uvoľní do inej organizácie mimo výrobnéj hospodárskej jednotky.

(2) Pri prevádzaní týchto pracovníkov na inú prácu alebo pri ich uvoľňovaní do inej organizácie sa postupuje podľa príslušných ustanovení Zákonníka práce [najmä § 36, § 37 ods. 1 písm. a) a ods. 2, 4 a 5, § 43 a § 46 ods. 1 písm. d)].

(3) Organizácia je povinná viesť evidenciu o prevedení pracovníka na inú prácu a v potvrdení o zamestnaní (§ 60 ods. 1 Zákonníka práce) uviesť dôvod uvoľnenia pracovníka.

(4) Pokiaľ nároky pracovníka alebo iné plnenia v jeho prospech podľa príslušných právnych predpisov, s výnimkou predpisov o sociálnom zabezpečení, alebo podľa príslušných ustanovení kolektívnych zmlúv sú viazané na celkovú dobu zamestnania (praxe) alebo na nepretržité trvanie pracovného pomeru, posudzujú sa tieto skutočnosti, ako keby k zmene alebo skončeniu predchádzajúceho pracovného pomeru nedošlo.

§ 3

(1) Výrobné hospodárske jednotky zabezpečujú, aby nimi riadené organizácie využívali pri riešení nového pracovného uplatnenia prevádzaných alebo uvoľňovaných pracovníkov predovšetkým všetky možnosti ich účelného umiestnenia na iných svojich pracoviskách alebo na pracoviskách tej istej výrobnéj hospodárskej jednotky.

(2) Organizácie sú povinné v spolupráci s príslušnými orgánmi štátnej zdravotnej správy a okresnými národnými výbormi a po dohode s príslušnými odborovými orgánmi vypracovať podľa pokynov výrobnéj hospodárskej jednotky zoznamy prác a pracovísk vhodných pre prevádzaných a uvoľňovaných pracovníkov.²⁾ Pritom zabezpečia, aby sa zoznamy prác a pracovísk pravidelne, najmenej raz za dva roky dopĺňali a upravovali v súlade s najnovšími poznatkami vedy a techniky a aby sa na práce a pracoviská uvedené v zoznamoch prednostne zaraďovali pracovníci prevádzaní a uvoľňovaní na základe tejto vyhlášky.

§ 4

(1) Výrobné hospodárske jednotky a nimi riadené organizácie sú povinné starať sa o zmenu a rozšírenie odbornej kvalifikácie prevádzaných a uvoľňovaných pracovníkov. Na ten účel organizujú najmä

- a) krátkodobé preškolovalacie kurzy,
- b) dlhodobé kurzy na zaškolenie, prípadne preškolenie na povolanie najmenej III. kvalifikačného stupňa v rozsahu teoretickej a praktickej výučby nad 150 hodín,
- c) preškolovalacie kurzy v rozsahu teoretickej výučby nad 150 hodín ukončené záverečnou kvalifikačnou skúškou pre príslušné robotnícke povolanie; táto skúška sa v pôsobnosti rezortov Federálneho ministerstva palív a energetiky a Federálneho ministerstva hutníctva a ťažkého strojárstva kladie na roveň záverečnej učňovskej skúške.

(2) Prijatie do kurzu ani vykonanie záverečnej kvalifikačnej skúšky nie je viazané na splnenie podmienky predchádzajúcej praxe v odbore, na ktorý sa má pracovník zaškoliť alebo preškoliť.

(3) Pracovníci sú po čas zaškolovania alebo preškolovania zabezpečení podľa platných predpisov.³⁾ Pri cestách do miesta školenia a späť sa im poskytuje náhrada cestovných výdavkov ako pri pracovnej ceste.⁴⁾

(4) Bližšie podmienky zaškolovania a preškolovania, najmä učebné plány, dĺžku doby zaškolenia alebo preškolenia pre jednotlivé povolania a organizáciu záverečných kvalifikačných skúšok upravujú predpisy vydané príslušnými ústrednými orgánmi po dohode s príslušným odborovým orgánom.

§ 5

Výrobné hospodárske jednotky a nimi riadené organizácie začlenia do komplexných programov starostlivosti o pracovníkov, prípadne do plánov sociálneho rozvoja konkrétne opatrenia na riešenie pracovných a životných podmienok prevádzaných a uvoľňovaných pracovníkov a venujú im individuálnu starostlivosť v záujme urýchlenia ich pracovnej a spoločenskej adaptácie na novom pracovisku.

TRETIA ČASŤ
Hmotné zabezpečenie**§ 6**

(1) Pracovníkom uvedeným v § 1 ods. 1, ktorí boli prevedení na inú prácu alebo uvoľnení do inej organizácie (§ 2 ods. 1) alebo ktorým sa priznal invalidný dôchodok, sa poskytne za podmienok ďalej uvedených odstupné (§ 7 a 8), mzdové vyrovnanie (§ 9), osobitný príspevok baníkov (§ 10 a 11) a vernostný prídavok baníkov alebo jeho náhrada (§ 13). Pracovníkom uvoľneným do inej organizácie v rámci tej istej výrobnéj hospodárskej jednotky sa tak isto prizná za podmienok ďalej uvedených zvýhodnenie, pokiaľ ide o stabilizačné pôžičky a príspevky na bytovú výstavbu.

(2) Dôchodkové zabezpečenie pracovníkov uvedených v § 1 ods. 1 upravujú predpisy o sociálnom zabezpečení.⁵⁾

(3) Poskytovanie deputátneho uhlia a dreva pracovníkom uvedeným v § 1 ods. 1, pokiaľ pracujú v uhoľnom priemysle, upravuje predpis Federálneho ministerstva palív a energetiky.

Odstupné**§ 7**

(1) Pracovníkom uvedeným v § 1 ods. 1 môže organizácia poskytnúť odstupné. Jeho výška sa určí najmä podľa nového pracovného zaradenia pracovníka vzhľadom na jeho zdravotný stav a vzhľadom na potreby výrobnéj hospodárskej jednotky.

(2) Odstupné až do výšky dvojnásobku priemerného mesačného zárobku možno poskytnúť pracovníkom prevedeným na inú vhodnú prácu v podzemí hlbínnej bane.

(3) Odstupné až do výšky štvornásobku priemerného mesačného zárobku možno poskytnúť pracovníkom prevedeným na inú vhodnú prácu na povrchu bane.

(4) Odstupné až do výšky šesťnásobku priemerného mesačného zárobku možno poskytnúť pracovníkom uvoľneným do inej organizácie tej istej výrobnéj hospodárskej jednotky alebo mimo výrobnéj hospodárskej jednotky. Do rovnakej výšky možno poskytnúť odstupné aj pracovníkom, ktorí sa stanú v období vykonávania práce v podzemí hlbínnej bane úplne invalidnými.

(5) Odstupné až do výšky šesťnásobku priemerného mesačného zárobku možno poskytnúť aj pracovníkom uránového priemyslu, ktorí vykonávajú aspoň 10 rokov prácu v podzemí uránových baní, pri ktorej sú vystavení špecifickému pracovnému riziku, a uzavrujú dohodu o predĺžení práce v podzemí uránových baní najmenej na jeden rok; ak túto dohodu uzavrujú, patrí im za jedenásty a každý ďalší rok odpracovaný v podzemí uránových baní ďalšie odstupné vo výške jednonásobku priemerného mesačného zárobku. Celkové odstupné nesmie u týchto pracovníkov presiahnuť desaťnásobok priemerného mesačného zárobku používaného v čase uzavretia dohody.

(6) Pracovníkom uvedeným v odsekoch 2 až 4, ktorí v súvislosti s prevedením alebo uvoľnením do inej organizácie v rámci tej istej výrobnjej hospodárskej jednotky dosiahli podstatnú zmenu alebo podstatné rozšírenie kvalifikácie, možno poskytnúť ďalšie odstupné až do výšky štvornásobku priemerného mesačného zárobku. Podmienkou je, že pracovník v písomnej dohode s doterajšou organizáciou sa zaviazá vykonávať prácu zodpovedajúcu novozískanej kvalifikácii a zotrvať v organizácii najmenej 5 rokov alebo vrátiť doterajšej organizácii za podmienok upravených v jej kolektívnej zmluve toto odstupné vo výške zodpovedajúcej dĺžke nesplnenia prevzatého záväzku.

(7) Odstupné sa poskytuje vo výške príslušného násobku priemerného mesačného zárobku zisteného podľa § 275 Zákonníka práce a vykonávacích predpisov k nemu po odpočítaní dane zo mzdy podľa sadzby príslušnej pre pracovníka v mzdovom období, v ktorom dochádza k prevedeniu alebo uvoľneniu pracovníka.

(8) Za podstatnú zmenu alebo podstatné rozšírenie kvalifikácie pracovníka sa považuje nadobudnutie nových vedomostí a zručností školením v rozsahu najmenej 150 vyučovacích hodín; pritom pri robotníckych povolaniach musí ísť o záverečnú kvalifikačnú skúšku, prípadne o zaškolenie alebo preškolenie na povolanie najmenej III. kvalifikačného stupňa. Iné prípady kvalifikačných zmien môže za podstatnú zmenu alebo podstatné rozšírenie kvalifikácie uznať príslušný ústredný orgán po dohode s príslušným odborovým orgánom.

§ 8

(1) Odstupné možno poskytnúť bez zreteľa, či sa pracovníkovi prizná invalidný alebo čiastočný invalidný dôchodok alebo osobitný príspevok baníkov.

(2) Odstupné sa nezahrňa do započítateľného zárobku na výpočet peňažných dávok nemocenského poistenia ani do hrubých zárobkov započítateľných na účely dôchodkového zabezpečenia.⁶⁾

(3) Bližšie podmienky poskytovania odstupného a jeho výšku určuje kolektívna zmluva.

§ 9

Mzdové vyrovnanie

(1) Pracovníkom uvedeným v § 1 ods. 1, ktorí boli prevedení na inú prácu alebo uvoľnení do inej organizácie (§ 2 ods. 1), patrí, pokiaľ nie je ďalej ustanovené inak, mzdové vyrovnanie vo výške rozdielu medzi priemerným hrubým zárobkom pred prevedením alebo uvoľnením (§ 275 Zákonníka práce a vykonávacie predpisy k nemu) a hrubým zárobkom dosahovaným pri novej práci alebo na novom pracovisku (ďalej len „nové pracovisko“), a to od nástupu na nové pracovisko po dobu 3 mesiacov. Pokiaľ u pracovníka dochádza k podstatnej zmene jeho pracovnej činnosti vyžadujúcej podstatnú zmenu alebo podstatné rozšírenie kvalifikácie (§ 7 ods. 8), ktoré nemohol bez svojej viny dosiahnuť v uvedenej dobe, patrí mu mzdové vyrovnanie ešte po ďalšiu dobu nevyhnutnú na dosiahnutie či rozšírenie kvalifikácie, najdlhšie však celkovo po dobu 6 mesiacov, prípadne pri nevyhnutnosti prípravy na záverečnú kvalifikačnú skúšku najdlhšie po dobu 12 mesiacov od nástupu na nové pracovisko.

(2) Mzdové vyrovnanie sa poskytuje aj za dni, za ktoré pracovník poberá po prechode na nové pracovisko náhradu mzdy alebo peňažné dávky nemocenského poistenia nahrádzajúce mzdu; mzdové vyrovnanie za čas poskytovania peňažných dávok nemocenského poistenia nahrádzajúcich mzdu sa určí vo výške rozdielu medzi týmito dávkami, ktoré by pracovník poberal na predchádzajúcom pracovisku, a dávkami priznanými na novom pracovisku. Neposkytuje sa pracovníkovi, ktorý po čase určenom na zapracovanie nedosahuje pri práci vlastným zavinením priemerný výkon dosahovaný pracovníkmi vykonávajúcimi rovnakú prácu.

(3) Mzdové vyrovnanie sa neposkytuje pracovníkovi, ktorému patrí mzda podľa § 115 ods. 5 Zákonníka práce.

(4) Mzdové vyrovnanie poskytuje pracovníkovi prevedenému na inú prácu doterajšia organizácia a uvoľnenému pracovníkovi organizácia, do ktorej prešiel do pracovného pomeru, a to z ostatných osobných nákladov a v termínoch určených na výplatu mzdy. Poskytnutú sumu mzdového vyrovnania uhradí novej organizácii uvoľňujúca organizácia z ostatných osobných nákladov, a to po skončení doby, za ktorú mzdové vyrovnanie patrí.

(5) Pracovníkom prevedeným na inú prácu alebo uvoľneným do inej organizácie tej istej výrobnjej hospodárskej jednotky v dôsledku uplynulého expozičného času patrí najdlhšie po dobu jedného roka od nástupu na nové pracovisko doplatok do priemerného zárobku dosahovaného pred prevedením alebo uvoľnením.

Osobitný príspevok baníkov

§ 10

(1) Pracovníkom, ktorí pre ohrozenie chorobou z povolania alebo v dôsledku uplynulého expozičného času boli prevedení na inú prácu alebo uvoľnení do inej organizácie (§ 2 ods. 1), poskytne okresný (obvodný) národný výbor (ďalej len „národný výbor“) osobitný príspevok baníkov na zmiernenie hmotných a sociálnych dôsledkov spojených so zmenou pracovného zaradenia (ďalej len „osobitný príspevok“) vo výške 80 % rozdielu medzi priemerným čistým zárobkom pred prevedením alebo uvoľnením a priemerným čistým zárobkom, ktorý dosahuje pracovník na novom pracovisku, najviac však 1 250 Kčs mesačne.

(2) Pri určení výšky osobitného príspevku sa vychádza z priemerného zárobku zisteného podľa § 275 Zákonníka práce a vykonávacích predpisov k nemu, prepočítaného na jeden mesiac po odpočítaní dane zo mzdy podľa sadzby príslušnej pre pracovníka v mzdovom období, v ktorom mu vznikol nárok na osobitný príspevok.

(3) Osobitný príspevok nemožno poskytnúť, ak by jeho výška bola menšia ako 200 Kčs mesačne. Neposkytuje sa za dobu, po ktorú patrí pracovníkovi mzda podľa § 115 ods. 5 Zákonníka práce alebo mzdové vyrovnanie (§ 9).

(4) Osobitný príspevok sa nekráti po čas dovolenky na zotavenie, po čas dočasnej práceneschopnosti pre chorobu alebo úraz a po čas ostatných prekážok v práci, s výnimkou prekážok v práci, pri ktorých nepatrí náhrada mzdy, trvajúcich nepretržite dlhšie ako dva týždne; pri týchto prekážkach v práci sa príspevok kráti až za čas presahujúci dva týždne.

(5) Výška osobitného príspevku sa upraví vždy po dvanástich mesiacoch podľa priemerného zárobku pracovníka na novom pracovisku dosiahnutého za toto obdobie. Osobitný príspevok sa však neupraví, pokiaľ sa výška priemerného zárobku na novom pracovisku zmení o menej ako 10% priemerného zárobku pred prevedením alebo uvoľnením.

(6) Osobitný príspevok sa tak isto upraví na žiadosť pracovníka, ak po jeho určení nastali podstatné zmeny v mzdových pomeroch pracovníkov pracujúcich v podzemí hlbinných baní, a to podľa priemerného zárobku dosahovaného po týchto zmenách na práci, ktorú pracovník vykonával pred prevedením alebo uvoľnením. Za podstatnú zmenu sa považuje zavedenie novej mzdovej sústavy, zmena mzdových taríf a iné obdobné mzdovopolitické opatrenia, o ktorých to ustanoví príslušný ústredný orgán po dohode s Federálnym ministerstvom práce a sociálnych vecí, Federálnym ministerstvom financií, ministerstvami práce a sociálnych vecí Českej socialistickej republiky a Slovenskej socialistickej republiky a s Ústrednou radou odborov.

(7) Podmienkou priznania osobitného príspevku uvoľnenému pracovníkovi, ktorý nenastúpil nové zamestnanie v rámci tejto istej výrobnéj hospodárskej jednotky, je, že sa prihlási o nové zamestnanie na národnom výbore, v obvode ktorého má trvalé bydlisko. Národný výbor môže žiadosť o poskytnutie osobitného príspevku zamietnuť, prípadne osobitný príspevok odňať, ak pracovník bez vážnych dôvodov odmietne prijať a vykonávať vhodné zamestnanie,⁷⁾ ktoré mu národný výbor ponúkne.

(8) Ak pracovník na novom pracovisku vlastným zavinením dosahuje podstatne nižší zárobok ako pracovníci tej istej kvalifikácie v rovnakom povolání, vychádza sa pri určení osobitného príspevku z priemerného čistého zárobku týchto pracovníkov.

(9) Ak sa pracovníkovi prizná invalidný, čiastočný invalidný, starobný alebo osobný dôchodok, neprizná sa mu osobitný príspevok, prípadne nárok na osobitný príspevok zaniká.

(10) Osobitný príspevok sa na účely náhrady škody spôsobenej pracovným úrazom alebo chorobou z povolania zahŕňa tak do priemerného zárobku pred vznikom škody, ako aj do zárobku po pracovnom úraze alebo po zistení choroby z povolania. Ak predpisy ustanovujú pre pracovníka výhodnejší výpočet náhrady za stratu na zárobku,⁸⁾ nezahŕňa sa osobitný príspevok do priemerného zárobku pred vznikom škody.

§ 11

(1) Osobitný príspevok sa poskytuje na žiadosť pracovníka alebo na návrh organizácie, ktorá pracovníka previedla na inú prácu alebo uvoľnila, alebo na návrh organizácie, pre ktorú bol pracovník uvoľnený.

(2) O priznaní, úprave výšky, prípadne o odňatí osobitného príspevku rozhoduje národný výbor príslušný podľa miesta trvalého bydliska prevádzaného alebo uvoľňovaného pracovníka podľa predpisov o správnom konaní.⁹⁾

(3) V žiadosti alebo návrhu podľa odseku 1 sa uvedie pôvodné a nové pracovisko (názov a sídlo organizácie) a dôvody prevedenia alebo uvoľnenia (podľa lekárskeho posudku alebo rozhodnutia orgánu štátnej zdravotnej správy alebo sociálneho zabezpečenia, prípadne na základe uplynulého expozičného času), pripojí sa potvrdenie o priemernom zárobku dosahovanom na pôvodnom i na novom pracovisku a vyjadrenie odborového orgánu uvoľňujúcej organizácie.

(4) Osobitný príspevok patrí od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po splnení podmienok vzniku nároku, najdlhšie však po dobu jedného roka pred podaním žiadosti alebo návrhu.

(5) V rozhodnutí národného výboru sa okrem jeho všeobecných náležitostí¹⁰⁾ uvedie doložka, že sa osobitný príspevok v určenej výške poskytuje dovtedy, kým sa nezmenia skutočnosti rozhodné pre jeho priznanie.

(6) Pracovník je povinný oznámiť národnému výboru bez zbytočného priefahu všetky skutočnosti, ktoré majú vplyv na trvanie nároku na osobitný príspevok a jeho výšku.

(7) Osobitný príspevok vypláca mesačne pozadu národný výbor, ktorý rozhodol o jeho priznaní, najneskoršie do 23. dňa nasledujúceho mesiaca.

(8) Podrobnosti o rozhodovaní a evidencii o osobitnom príspevku upravujú inštrukcie ministerstiev práce a sociálnych vecí Českej socialistickej republiky a Slovenskej socialistickej republiky.

§ 12**Stabilizačné pôžičky a príspevky na bytovú výstavbu**

Od pracovníkov uvoľňovaných do inej organizácie v rámci tej istej výrobnjej hospodárskej jednotky [§ 2 ods. 1 písm. c)] nebude uvoľňujúca organizácia požadovať vrátenie pôžičiek a príspevkov poskytnutých na bytovú výstavbu, ak sa pracovník zaviazal nesplnený čas stabilizačného záväzku splniť v novej organizácii a tento záväzok splní. To platí v prípadoch, keď pôžička na družstevnú bytovú výstavbu alebo príspevok na individuálnu bytovú výstavbu boli pracovníkovi poskytnuté podľa vyhlášky č. 160/1976 Zb. o finančnej a úverovej pomoci družstevnej a individuálnej bytovej výstavbe alebo keď pôžička alebo príspevok boli poskytnuté podľa predtým platných predpisov (vyhláška č. 191/1964 Zb., vyhláška č. 137/1968 Zb. v znení vyhlášky č. 14/1969 Zb., prípadne vyhlášky č. 26/1969 Zb.).

§ 13**Vernostný prídavok baníkov a jeho náhrada**

(1) Pracovníkom uvedeným v § 1 ods. 1, ktorí boli prevedení na inú prácu alebo uvoľnení do inej organizácie tej istej výrobnjej hospodárskej jednotky [§ 2 ods. 1 písm. a) až c)] sa poskytuje vernostný prídavok baníkov¹¹⁾ vo výške, v ktorej by im patrilo pri výkone práce pred prevedením alebo uvoľnením.

(2) Pracovníkom uvoľneným do inej organizácie mimo výrobnjej hospodárskej jednotky [§ 2 ods. 1 písm. d)] môže organizácia poskytnúť náhradu vernostného prídavku baníkov podľa počtu odpracovaných rokov v baníctve až do výšky šesťnásobku sumy vyplatenej za posledný banický rok. Túto náhradu možno poskytnúť aj pracovníkom, ktorí pred uvoľnením do inej organizácie mimo výrobnjej hospodárskej jednotky boli prevedení alebo uvoľnení podľa odseku 1.

(3) Podrobnosti o poskytovaní náhrady vernostného prídavku baníkov upraví kolektívna zmluva, ktorá tiež určí bližšie podmienky poskytovania vernostného prídavku baníkov pracovníkom uvoľneným do inej organizácie mimo výrobnjej hospodárskej jednotky, pokiaľ výnimočne po prerušení zamestnania s nárokom na vernostný prídavok baníkov znovu nastúpia do banickej organizácie.

ŠTVRTÁ ČASŤ**Spoločné, prechodné a záverečné ustanovenia****§ 14**

Ak pracovník uvedený v § 1 ods. 1 súčasne spĺňa podmienky hmotného zabezpečenia podľa iných predpisov,¹²⁾ poskytne sa mu hmotné zabezpečenie podľa predpisu, ktorý je pre neho výhodnejší.

§ 15

(1) Hmotné zabezpečenie podľa tejto vyhlášky patrí pracovníkom, u ktorých k prevedeniu alebo uvoľneniu dôjde po začiatku účinnosti tejto vyhlášky.

(2) Nároky, ktoré vznikli pracovníkom pred dňom účinnosti tejto vyhlášky, sa posudzujú podľa doterajších predpisov.

(3) Pracovníkom, ktorým sa poskytoval osobitný príspevok podľa doterajších predpisov k 31. decembru 1979, sa však upraví osobitný príspevok podľa tejto vyhlášky s účinnosťou od 1. januára 1980 podľa priemerného zárobku zisteného k 31. decembru 1979. Rovnako sa postupuje u pracovníkov, ktorým je osobitný príspevok priznaný od 1. januára 1980.

§ 16**Odstraňovanie tvrdostí**

Ak by pri vykonávaní tejto vyhlášky vznikli tvrdosti, môže Federálne ministerstvo práce a sociálnych vecí po dohode s Ústrednou radou odborov povoliť v jednotlivých odôvodnených prípadoch výnimku z ustanovení vyhlášky, pokiaľ nejde o rozsah hmotného zabezpečenia. Návrh predkladá po prerokovaní s príslušným odborovým orgánom príslušný federálny ústredný orgán, a ak ide o návrh ústredného orgánu republiky, aj po dohode s príslušným ministerstvom práce a sociálnych vecí republiky.

§ 17

Úprava Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí z 3. júla 1970 č. F V/1-662/70-1142 o opatreniach na prehĺbenie hmotného a sociálneho zabezpečenia uvoľňovaných a prevádzaných pracovníkov v baníctve sa zrušuje.

§ 18

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. januárom 1980.

Minister:

Štancel' v. r.

ZOZNAM OCHORENÍ

vznikajúcich alebo podstatne sa zhoršujúcich vplyvom pracovného prostredia na pracoviskách hlbinného baníctva

1. Chronická obštruktívna pľúcna choroba

Rámcový návod na hodnotenie: Za podstatné zhoršenie sa považuje objektívne preukázateľné zhoršenie spirometrických funkcií na 75 % náležitej hodnoty a prípadne aj pod túto hranicu. Pri hodnotení sa prihliada aj na zhoršujúci vplyv nadmerného fajčenia.

2. Pretlaková choroba (primárna esenciálna hypertenzia)

Rámcový návod na hodnotenie: Objektívne preukázateľná zmena štádia hypertenzie, vznik komplikácií.

3. Rozsiahle krčové žily (varixy) dolných končatín

Rámcový návod na hodnotenie: Rozšírenie varixov na celú dolnú končatinu, vznik atrofických zmien, chronický kožný vred pri varikóznom komplexe.

4. Bolestivé chrbticové syndrómy (bolestivé vertebrogénne syndrómy)

Rámcový návod na hodnotenie: Opakovaný výskyt po dobu najmenej jedného roka so skracovaním intervalu medzi atakmi, preukázanie objektívnych známk.

5. Reumatické zápalové choroby kĺbov a svalov

(progresívna polyartritída, spondylartritída ankylopoetica, koxartróza, deformácia)

Rámcový návod na hodnotenie: Prechod do vyššieho štádia postihnutia, preukázanie aktivity ochorenia, vo vlhkom a studenom pracovnom prostredí.

6. Deformačné artrózy a poúrazové zmeny na veľkých kĺboch

Rámcový návod na hodnotenie: Výrazné anatomicke (röntgenové) a funkčné zhoršovanie, sústavne liečené po dobu najmenej jedného roka, vo vlhkom a studenom pracovnom prostredí.

7. Plesňové ochorenia, psoriáza a chronické ekzémy kože

Rámcový návod na hodnotenie: Šírenie chorobného procesu na ďalšie oblasti kože, opakovaný výskyt aj pri sústavnom liečení po dobu najmenej jedného roka, ktorý znemožňuje alebo výrazne obmedzuje zdravotnú spôsobilosť na prácu na pracoviskách hlbinného baníctva.

8. Zhoršenie funkcie zraku alebo sluchu

Rámcový návod na hodnotenie: Stav po úrazoch a ochoreniach so zhoršujúcou sa tendenciou, pokles zrakových funkcií alebo oblasti sluchu pod hodnoty určené bezpečnostnými predpismi.

9. Vredová choroba žalúdka a dvanástnika

Rámcový návod na hodnotenie: Zvýšený počet recidív, zreteľné skrátenie pokojových intervalov v posledných dvoch rokoch, zhoršujúci sa stav výživy (pokles telesnej váhy), potreba trvalého diétného stravovania.

10. Trvalé poruchy krvitvorby u baníkov uránového priemyslu

Rámcový návod na hodnotenie: Anémia trvajúca dlhšie ako jeden rok s poklesom červených krviniek pod 3,5 milióna v mm³, ťažko liečiteľná; pokles bielych krviniek pod 3500 a ich trvalý vzostup nad 10 000 v mm³.

11. Zápal vonkajšieho zvukovodu

Rámcový návod na hodnotenie: Opakovaný zápal vonkajšieho zvukovodu so zrejmovou príčinnou súvislosťou so zvýšenou prašnosťou na pracovisku.

Poznámky:

- Lekárska poradná komisia (LPK)¹³⁾ pri vydávaní posudku sa spravuje rámcovými návodmi uvedenými pro jednotlivých položkách.
- Posudzovanie choroby z povolania a ohrozenia chorobou z povolania sa spravuje osobitnými predpismi.¹⁴⁾

- 1) § 190 Zákonníka práce.
- 2) Tým nie sú dotknuté povinnosti organizácií podľa § 85 zákona č. 121/1975 Zb. o sociálnom zabezpečení.
- 3) Úprava Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí z 1. 6. 1971 č. II/3/190/71-7208/Šm o odmeňovaní pracovníkov po dobu zaškoľovania (reg. v čiastke 13/1971 Zb.), prípadne vyhláška č. 8/1967 Zb. o poskytovaní pracovného voľna a o hospodárskom zabezpečení pracovníkov pri účasti na odbornom školení organizovanom formou krátkodobého internátneho sústreďenia.
- 4) § 5 vyhlášky č. 96/1967 Zb. o náhradách cestovných, sťahovacích a iných výdavkov v znení vyhlášky č. 57/1979 Zb.
- 5) Nárok na starobný dôchodok týmto pracovníkom vzniká od 55 roka veku, ak boli zamestnaní najmenej spolu 25 rokov a z toho vykonávali aspoň 15 rokov v podzemí hlbinných baní zamestnanie I. pracovnej kategórie odôvodňujúcej nárok na starobný dôchodok v 55 rokoch. Ak sa títo pracovníci stanú pred vznikom nároku na starobný dôchodok invalidnými alebo čiastočne invalidnými, majú nárok na invalidný, prípadne čiastočne invalidný dôchodok ako pracovníci vykonávajúci zamestnanie I. pracovnej kategórie, pokiaľ spĺňajú ostatné podmienky pre priznanie takého dôchodku (§ 167 zákona č. 121/1975 Zb. a uznesenie vlády ČSSR z 9. septembra 1968 č. 320).
- 6) Na pracovnoprávne účely sa odstupné nezahŕňa do základu na výpočet priemerného zárobku [§ 1 ods. 1 písm. e) vyhlášky č. 112/1975 Zb., ktorou sa upravujú niektoré podrobnosti o zisťovaní priemerného zárobku].
- 7) § 37 ods. 4 Zákonníka práce.
- 8) Napr. § 52 nariadenia vlády ČSSR č. 54/1975 Zb., ktorým sa vykonáva Zákonník práce.
- 9) Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok).
- 10) § 47 zákona č. 71/1967 Zb.
- 11) Zákon č. 177/1968 Zb. o vernostnom prídavku baníkov.
- 12) Napr. vyhláška č. 74/1970 Zb., ktorou sa upravuje uvoľňovanie, umiestňovanie a hmotné zabezpečenie pracovníkov v súvislosti s vykonávaním racionalizačných a organizačných opatrení, v znení vyhlášky č. 4/1979 Zb.
- 13) Ustanovenie § 26 ods. 3 smerníc č. 49/1967 Vestníka Ministerstva zdravotníctva v znení smerníc č. 17/1970 Vestníka Ministerstva zdravotníctva ČSR o posudzovaní zdravotnej spôsobilosti na prácu a smerníc č. 17/1970 Vestníka Ministerstva zdravotníctva SSR o posudzovaní zdravotnej spôsobilosti na prácu, doplnok - záväzné opatrenie č. 8/1972 Vestníka Ministerstva zdravotníctva SSR.
- 14) Inštrukcie č. 25/1973 Vestníka Ministerstva zdravotníctva ČSR a Inštrukcie č. 4/1974 Vestníka Ministerstva zdravotníctva SSR - Hlásenie a evidencia chorôb z povolania, profesionálnych otráv a iných poškodení na zdraví z práce.

